

КУТАЄВ Владислав,

здобувач вищої освіти третього курсу
факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

РЕЗВОРОВИЧ Кристина,

кандидат юридичних наук, завідувач
кафедри цивільного права та процесу
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ЗАПРОВАДЖЕННЯ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ В ЦИВІЛЬНОМУ СУДОЧИНСТВІ ЯК ІНСТРУМЕНТ ДОТРИМАННЯ ПРИНЦИПУ РОЗУМНОСТІ СТРОКІВ

На сьогоднішній час дуже широкого поширення набув перехід з матеріального світу в віртуальний і це явище торкнулось усіх сфер життя таких як комунікація, здійснення покупок, навіть подорожі тепер є в віртуальному світі. Ця тенденція не обминула також і функціонування державних органів, здійснення правосуддя тощо. З початком реформування судоустрою в Україні у 2014 році активно почали застосовувати цифрові технології в судочинстві, зали судових засідань були оснащені необхідними технічними пристроями які дали змогу проводити судові засідання віддалено, в режимі відоконференції.

В кримінальних, адміністративних провадженнях застосування режиму відеоконференції в судовому засіданні передбачено статтями 336 кримінального процесуального кодексу і 186 кодексу адміністративного судочинства України. Щодо цивільного судочинства до 2017 року існувала ст.158-1 яка і регламентувала застосування відеоконференції в судовому засіданні, але в поточних редакціях цю статтю з цивільного процесуального кодексу виключили. На мою думку це може порушувати один з принципів цивільного процесу, а саме розумність строків, адже в житті бувають різні випадки, коли людина, а в даному випадку суб'єкт цивільного провадження вимушено міняє місце свого проживання і подальший розгляд справи буде ускладнений, і розтягнутий.

У різних країнах також стрімко поширюється діджиталізація судочинства, у м. Чженчжоу(Китай) у 2017 році вперше провели судові засідання з використанням популярного в їхній країні месенджера WeChat, слід зауважити що сторони цього провадження знаходились в інших точках країни завдяки цьому методу уряд Китаю хоче знизити завантаженість судів.

Судове засідання в такому форматі зайняло усього 30 хвилин.[1] Звичайно КНР та Україна це дві різні держави з різними ідеологіями, різним менталітетом, та культурою, тому запровадження повністю дистанційного судового розгляду є навряд чи реальним.

Ще одним прикладом застосування цифрових технологій в судочинстві буде британська розробка «Swift and Sure Justice» («Правосуддя швидке і невідворотне»), ця платформа спрямована на повну дистанційність судового розгляду кримінального провадження, для того щоб свідки та потерпілі не пересікались з підозрюваним під час проведення процесуальних дій, це дозволить попередити психологічні травми потерпілого. Крім того судді можуть виносити вироки через Skype та Facetime, також можуть приймати рішення про застосування заходів забезпечення кримінального провадження через вищесказані платформи. Цей експеримент був вперше проведений в мировому суді Бірмінгема, найбільш завантаженого суду в країні і був визнаний вдалим[2].

Звичайно перспектива застосування повністю дистанційного судового розгляду в нашому судочинстві напевно є далекою, адже для цього спочатку потрібно переробити нормативну базу та підготувати людей ментально до таких змін, як показує світовий досвід це дозволяє значно розвантажити судову систему, що в свою чергу дозволяє більш ефективно дотримуватись принципів судового провадження, які передбачені у 347т. 6 конвенції про захист прав та основоположних свобод людини [3].

Список використаних джерел:

1. Удалённый суд URL:<http://saling.livejournal.com/1661893.html>.
2. У Великобританії можна буде брати участь в судовому засіданні не виходячи з дому URL:<https://kievskiyud.od.ua/press-department/all-news/3332-u-velikobritaniji-mozhna-bude-brati-uchast-vsudovomu-zasidanni-ne-vikhodyachi-zi-svogo-budinku>
3. Конвенція про захист прав та основоположних свобод людини ред. від 17.07.1997 URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text